

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 50.

Göteborgske

Spionen.

Ördagen, den 16 December, 1769.

Min Herre!

Om ej ämnen af större betydelighet, än hos följande Anmärkningar äro, redan upptagit för stort rum i Spionen; så låt införa dem i dag. Framlestver

Min Herres

Anmärkningar wid et odaterat Bref från Stockholm til en Wån i Göteborg.

Min Herr Auctor!

Et bref har slutet ur Er penna, som affilddrar Er egen själ med de mörkaste färgor, och wanhedrar den, som waret så olycklig, at få del af Ert förtroende. Den som utgifwet det på trycket, har misbrukat tryckfriheten, i det stället han bort upoffra et sådant misfoster af mänskliga snillet, åt elden, som bör förtära alla dylika olyckeliga arbeten.

DDd

Wäst

Pösigängen måtte ei waret lång för Ert Bref; ty jag kan ej inbilla mig, at i Nikers Hus wudstad kan finnas et så uselt snille, som Ni rögt i detta mislyckade försök til Prästeståndets ironiska beröm. Det enda, som kunde öfwertala mig at tro, det Ni är Stockholmsbo, är den oundersägeliga citation af Malmens Källare; hwarifrån Ni förmodeligen hemkommet full == af kärlek och nit för wisheten, en liten stund innan Påsten afsiget til Götheborg. Ware därmed huru det wil, så har Ni antingen aldeles intet känt den smäl, som nu hos oss så mycket utkas i skriffättet, eller och har Ni arisweligen misräknat Er, då Ni trott Gøtheborgsboarna äga nog swaga själar för at ei fördöma Er. Den enda ursäkt Ni kunde winna, were af det medlidande man gemenligen huser för wanwettin gar. War försäkrad, at jag intet ärnar hyska Ert Bref, därföre, at däri kan finnas någon tanke, som skulle förleda andre til Edra nedriga tankefätt; utan för at wisa Er, det i Gøtheborg finnas människjor, som utan at brista i skäl, kunna bemöta owett med medömkan och sagtmod. Nu til Ert Bref.

Jag wil hålla mig i sinnerhet wid tvåanne ämnen däri, hwilka bägge Ni wändeligen misfirmat; det är feighet och Präster. Och hwad det stöter, när jag finner det ordet feighet trykt ibland en molja af ord, som blifwet fastade tillsammans, utan sammanhang,
af

af Partidrift och enskilt hat! Frihetens Fä-
 stor kunna aldrig bättre utplånas, än då de
 målas af en så skamlös och sjelfswäldig hand,
 som Er, och aldrig slites Enighets = bandet
 inellan Landsmän förr sönder, än när det
 saknar styrka afwen af den ringaste gniffa af
 människo-kärlek hos sina försvarare. Herre
 Gud! Friheten vinner på Riddarhuset, och
 sjelfswäldet yrkas på Malmens kallare: jag
 wil ej tro, af sjelfwa frihetens hjeltar. Ni har
 funnet med skal riktigheten af beslutet på det
 förra stället, då Ni på det sednare kanske
 endast låter inbilla Er, at friheten står i fara.

O du lyckeliga isde November, då en fat-
 tig baklare kunnat, til ofwentyrs i et glas
 brännwin, lå den öfvertygelsen, at han egde
 styrka nog at stämpa et helt Stånds göromål,
 hwars wänning och stickelighet han, kan
 hånda, mer ej kart, än hwad en uling af
 lika tankelöshet med honom, kunnat bibringa
 honom lärte det älskade ruset.

At Höglösh. Ridderskapet och Adelen waret
 frihetens hjeltar och förwärdare, både med-
 ger och erkänner jag med nördnad för min
 del; em den annars står i fara; men at Ni
 sagt det, är en wäpnader, och borde
 uppenbarligen straffas af sjelfwa Ridderska-
 pet, för det Ni wogat ut Kärnan af Mi-
 lets inwänare kullad af Erre beröm, då det
 skett på så många hederliga medborgares be-
 kostnad: jag menar Præte-ståndets, hwilket

DD 2 Ni

Ni så skamlöst förbrdelat, om man kunde
 inbilla sig, at Ni ej prat. Jag lemna fri-
 heten, hwilken wi efter den lyckeliga vote-
 ringen utan twiswel ege, och som Ni waret
 kanste den förste at uppenbarligen wanwörda)
 för at orda något om Prästerna.

Beklageligen har, efter Er tanka, ingen i
 Stockholm åtaget sig detta hedervärda Ståns-
 dets beröm: men har det länge saknat den
 förmon; så fann det änteligen en förträs-
 felig tosk, när Ni af Christeligt medlidande,
 såsom stor kännare af des förtjenster, med det
 nedrigaste hjerta gjordt början med at uphö-
 ga des åra. Men har denna hysla nänsin kunnat
 råka i uflare händer? Ni utöser i 4de
 pag. af Ert bref med den giftigaste penna de
 ärelösaste tilmålen. Ni tror, lærer och be-
 känner, at hwart enda prästeständets
 steg witnar om Gudsfruktan ic. Detta
 skal wara ironie, och jag tror, lærer och be-
 känner, at hwart enda af edra ord witnar,
 det Ni hwarken känner Gudsfruktan, åra el-
 ler kärlek til Fäderneslandet och Medborgare.
 (Bömmför Malmens Källare-räkning af den
 15 Novemb. 1769) Wet Ni, om Prästestän-
 det ensamt affatt Tull-Directeurerna? De
 där Tull-Directeurernas afförtning gör intet
 tillfallest (om den ock waret obillig) at wisa
 Högar. Prästeständets pag. 5 så kallade män-
 niskjo-kärlek. Jag tycker, at det skulle wila
 större prof däraf, om det utmärkade en dom,
 som kunde flytta Er för några timmar på
 Stor.

Stortorget; för at ge Er tillfälle at ångra en nåsvishet, som hittils waret ohörd, at så uppenbart försmåda et Stånds göremål.

Er t à propos, som finnes paa. s är just mal à propos. Aldrig har jag nästan sett uglare samtal trokt: Ni bewisar Er tal med at wisfa Er contrapart för tusend s s, med at kalla honom dummbusfrud, idiot och slängel. Och härmed skildes Herrar Kanustöparne åt, utan at förstå hwarandra, och utan Ni wisste hwad Ni sagt; men den stackarn, som blef wisad för tusend s s hwart tog han wägen? Ni har intet märkt, om han sticket up några Er tillfallkap?

Ni skulle fölat med Olof Håkanson, så kunde Ni lärt den politiken på wägen, at man försvarar aldrig friheten med wackbla pennor, och personliga försmådelser. Ni talar om Jungmarken. Känner Ni den Mannen? Ni har äminstone intet lärt skrifa af honom. Om Ni behogat meddela et astryck af det förträffeliga Kopparsticket, hade wi waret Er förbundna. Jaa förstår litet at wita, och jag wet et rum ledigt på Kopparsticket, där Ni kunde sjielt med billighet sättas och göra god figur: stället är under hundens s s s.

Jag slutar med mina Anmärkingar. Ni hade talt mera sanning, efter Ni är ensam; men jag försäkrar Er, fast jag ej är Präst, at bästa sättet för Er at tilfredsställa et förkornadt Prästestånd, är, at antingen låta för-

Funna i tidningarna, at Ni låtet lösa Er på Dårhuset (Edra egenkapet recommendera Er) eller ock at Ni wid nästa uplaga af Ert bref (hwarifrån och lyckan förskone!) låter sätta utteln på detta sättet:

Bref från en Tok.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 2 Gossar och 3 Flickobarn. Wigde Adjuncten i Wetzlebarad Herr Jöns Falkenholm och Jungfru Maria Hallberg: Sjömannen Daniel Ahlsten och Pigan Maria Ell. Nordahl. Döde Inspektoren wid Stora Sjöcullen Herr Peter Spak, 74 år, af lunasor: Skräddaren Mäst. Henric Bauris hustru, Anna Christ. Lack, 30 år, af barnsörd, Madame Ebba Christ. Jacobsen, 60 år, af tårande sjukdom och 1 barn af okänd barnsuka.

I Dybka Församlingen död Fru Magisterkan Brigitta Maria Gjedda, född Hjurtel, i sin 24 år.

Kundgörelser.

Den sedan år 1755 frånvarande Bötkare eller Funnebindare, Gefallen Johan Wilhelm Freyer ifrån Königsberg, och, i fall han icke mer lefwer, hans Brösts eller andre Arfwingar, eller Testamentarier, så ock alle de, som förmena sig kunna göra något anspråk uppå hans egendom i Königsberg, af hwad

hmad grund och ordsak det hålft vara må,
 Därfwa edictaliter och veremptorie kallade och
 stånde, at inför Högädle Rådet i Kongl.
 Preussiske Huswud: och Residence: Staden
 Königsberg den Tjuguniönde (29) Martii
 1770 ofelbart sig infinna, wid förlust af all
 rätt och talan, om sådant warder försummadt.
 Swiåket til esterrättelse ländet. Götheborgs
 Rådhus den 10 November 1759.

Borgmästare och Råd.

I anseende til förekommande omständighe-
 ter, blifwer den uti förra Epionen Kundgior-
 de Auction på Råstmästaren Herr Sivert
 Etaboi här i Staden egande hus, gård, trä-
 gård och åkerlocka, som den 22 uti innewa-
 rande månad skulle för sig gå, härmedelst tills
 widare innehållen. Kongelss Rådhus den 13
 December 1769.

Borgmästare och Råd.

Den 11 Januari 1770, blifwer uti för det-
 ta Söderbergiska huset, genom Auction förs-
 sålda diverse framwator, jouweler, auld, silf-
 wer och åtskillige husgeråds-saker: afwen ans-
 modas dem som där hafwa panter, at dem
 inlösa, i annor händelse blifwa de wid sam-
 ma tillfälle på Auctionen försålde.

Hos Herr Hans Jacob Beckman finnas
 nyligen inkomna Franska renått: åplen, och
 Cathrin swestkon

Hos Herrar Beckman, Beyer och Schus
 finnes nyligen inkommet godt Ungelskt smör i
 fjerdingar.

Hos

Hos Herrar John Hall och Comp. finnes Ris, grön til köps.

Extra godt stålqvarns hvetemjöl är insatt, och finnes til salu hos Herr Swannwif.

Hos Herr Gottlib Koopman, boende på Wallgatan, uti Herr Bessins gård, är nedfatt godt stålqvarns hvetemjöl til salu, för 3 Dal. och 8 öre Lisp.

Som andra fläcken af Chartå-wärket, näml. för städerna Upsala, Norrtelje, Södertelje, Carlstad, Christinåhamn och Philipstad är nu under gravering och utarbetande; så kunna pränumerations-sedlar därå fås på Kongl. Väst-Contoiret, för 2 Dal. S:mt.

En pränumerations-sedel på et exemplar af Herr Cancelli-Rådet och Ridd. Joh. Zbres Glossario Linguae Suiogothicæ, på tryckpapier, är til salu. Jag lemnar vidare muntel. underrättelse wid anmodan.

Uti et hus på stora Hamnegatan, finnes rum til hushåll at borthyra, jämte stallrum, waanbod och flera förmåner.

Trettonde arket rörande Swedenborgianismen ic. är från Stalbergska Boktryckeriet utkommet. På samma ställe finnes Tillägg til de erindringar, som uti Bihanget til Götheborgske Espionens 48 Numer blifwer gjorda, wid det från Smittiska Boktryckeriet utkomne Utdrag af et Wälborne Herr Assessor Swedenborgs Bref m. m., af N. M., emot 2 öre S:mt.